Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Trigesimusnonus ar. q[uod] imperator catholicus fili[us] est ecclesie [et] aduocatus [et] defensor. Ubi co[n]tinetur quo[d] Bauarus papa[m] Jo. deposuit. [et] fratrem Petru[m] de coruaria apostata[m] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

Trigeſimuſnonꝰ Ar.

Et ꝙ imperato: ſi catholicus eſt: filiꝰ eſt ec/cleſie ⁊ nõ preſul.xcvj.diſt.ſi imperato:.⁊ ca/put hꝫ ſubmittere eccl'ie nõ pẽſſe.lxiij.di.va/lentinianus.ex̄ de iudi.nouit.aduocatus eſt eccleſie ⁊ de/fenſo: nõ impugnato:. ex̄ de elec.venerabilẽ.ex̄ in clemẽ. de iureiur.romani principes.ſeruꝰ eccleſie: ⁊ nõ dñs.xxiij. q.viij.conuenio: ipſe.ibi: quid tibi cũ adultera.⁊ doce/ri habet ab eccleſia: nõ eam docere/nec cõtra eã dogmati zare.p:edi.c.ſi imperato:.nõ eñi ſe habet intromittere de queſtionibus nouorũ dogmatũ.xcvj.diſti. ſatis euidenter. immo etiã nec pro bono eccleſie de eccleſia ſe o:dinando debet intromittere.xcvj.di.bene quidem.ad hec oĩa fa/cit.x.diſt.certũ. Que oĩa bauarus tyrannus qui ſe p im/perato:e gerit male ſeruauit: qui in tẽpo:e meo quo ſcri/bo hoc opus: dñm papã Joan.xxij.cum populo ⁊ clero ro/mano imponendo ei titulũ hereſis ⁊ multa alia falſa: de facto in vrbe publice ⁊ ſolenniter depoſuit. vt dixi in pri/mo ar.ꝟ.ꝙ aũt bauarus.allegans exemplũ pernicioſum othonis primi imperato:is: quẽ ſuũ pdeceſſo:ẽ appellat. qui cum clero ⁊ populo romano Joan.xij.depoſuit a pa/patu. Subſtituit etiã iſte bauarus ſibi aliũ fratrẽ petrum. de quo.s̄.in proximo arti.feci ſepius mẽtionẽ: de quo ne/mo põt aliud dicere: ꝙ ꝙ myſticus antichriſtus exiſtat: nõ papa Nicolaus ſicut ipſe ſe dicit.nã antichriſtus cõtrariꝰ dicitur chriſto: ab anti quod eſt contra/⁊ chriſtũ. Jſte etiã bauarus inflatus ⁊ obcecatus ſupbia ambitionis impe/rij: ſicut antichriſtus/voluit ſe extollere ſuper oĩe quod dicit deus.ij.ad Theſſa.ij.Dañ.ix.quia ſupra papã ſe cõſti/tuẽs: qui eſt loco dei.legitimũ.ex̄ vt eccle.bene. vt noſtrũ. ipſum depoſuit ſicut ſuperio: contra id.xxj.diſt.inferio:.cũ ſi.⁊ ſupra ſatis de hoc. Jn chriſtũ dñi manũ miſit/papam vnctũ ⁊ conſecratũ ⁊ papatũ poſſidentẽ/cõtra illud Pſ. ciiij. Nolite tãgere chriſtos meos. ⁊ contra id quod fecit ſanctus dauid de ſaul: qui ex inuidia ipſum pſequebatur. qui ſaul quũ intraſſet ſpeluncã vt purgaret ventrem: ⁊ in alia parte illiꝰ ſpelunce latitaret dauid cũ ſuis: animabãt ipſi ſerui dauid vt interficeret ſaul regem: ⁊ ait dauid ad viros ſuos: Propitius ſit mihi dñs: ne faciã hãc rem dño meo chriſto dñi: vt mittã manũ meã in eũ: qm̃ chriſtꝰ dñi eſt. Viuit dñs: quia niſi dñs pcuſſerit eũ: aut dies eius ve/nerint vt mo:iatur.⁊.j. Propitius ſit mihi dñs vt nõ mit/tam manũ meã in chriſtũ dñi.j.Regũ.xxiiij.⁊.ij.q.vij.§. de his.ꝟ. itẽ obijcitur./⁊ tamẽ ſaul rex iam erat a dño repro/batus.j.Reg.xiiij.⁊.xv.⁊.xvj.in prin.nõ ſic iſte bauarus fe/cit/pueniens deũ in condemnatione ſui vicarij. poſuitqꝫ in loco ſcõ.i.in ſede beati petri/idolũ abominabile.Dañ. ix. Petrũ de co:baria apoſtatã fratrũ mino:ũ a romanis clericis ⁊ laicis faciens ſicut papam beſtialiter ado:ari. qui petrus ſe fecit appellari nicolauꝫ.v. Cardinales mul/tos epõs per diuerſa loca creauit de facto. et ſic bauarus vnitatis ſancte matris eccleſie inimicꝰ/in eccleſia dei ma/xime in tota italia ⁊ alemãnia cũ ſuo antipapa petro co:/uino ſchiſma maximũ/aſumẽs multa co:po:a ⁊ animas/ſeminauit.qꝺ nondũ propter peccata noſtra extinctũ eſt.

¶ B Poteſt merito bauarus iſte dici equus rufus.de q̃ Apoc.vj.cui datũ eſt vt ſumeret.i. auferret pacẽ de terra: ⁊ vt homines ſe interficerent. Nam ſm̃ glo. equus rufus ꝺ: cõtrarius ſuperio:i.i.equo albo.per quẽ ſm̃ glo. intel/ligit eccleſia chriſti ſanguine dealbata/iuxta illud Apoc. vij.dealbauerũt ſtolas ſuas in ſanguine agni. Per ſeſſo/rem eius papa intelligit Joan.noſter.xxij.ſuper eccleſiã legitime cõſtitutus.⁊ hic habet arcũ.i.potentiã nõ ſolum ſpiritualẽ: ſed etiã tempo:alẽ.vt.s̄.probatũ eſt.⁊ determi/natur in extrauagãti eiuſdẽ pape Joan.que incipit: Fra/trum coepiſcopoꝝ noſtro:ũ.⁊ data eſt ei corona tãqꝫ vero monarche.⁊ exiuit vincens vt vinceret: quia fauente dño de inimicis triũphabit.⁊ qui iam de impio dicto Petro intruſo triũphat: qui diu latitãs in partibus tuſcie ⁊ alibi tandem ad co:rediens: vtinam in veritate/ſe per literas tempo:e meo dño pape Joan.de tanta temeritate ⁊ ma/lignitate culpabilẽ proclamauit: ⁊ veniam poſtulauit.et tandem perſonaliter auinionẽ veniẽs vel potius ductus co:am dicto dño papa Joan. ⁊ collegio cardinaliũ ⁊ cle/ro ⁊ populo adſtante de intruſiõe ſua ⁊ ſchiſmate quod in eccleſia dei fecerat/ſedẽ apoſtolicã viuente dicto papa Joan.legitimo inuadendo: ſuã culpã dixit: ⁊ veniã poſtu/lauit.⁊ quatenus de facto papatũ vſurpauerat reſigna/uit: ⁊ vſqꝫ hodie incluſus in camera caute ⁊ curialiter de/tinetur. Schiſmatici eñi ſm̃ cyprianũ inter initia feruẽt: ſed incrementa habere nõ poſſunt: nec augere quod illici/te ceperũt: ſed ſtatim cum praua ſua emulatione deficiẽt. vij.q.j.nouatianus.⁊ tetigi.s̄.in.xij.ar. De eo aũt ꝙ baua/rus iſte ꝯtra dictũ dñm papã dixit de hereſi ⁊ de alijs pec/catis ipſum diffamãdo: dicatur ſibi qꝺ dixit Daniel impu/dico presbytero ſuſannã cõdemnanti.Dañ.xiij. Recte mẽ/titus es in caput tuũ/ſcꝫ dñm Joan.papã caput eccleſie ⁊ o:thodoxe ⁊ tuũ velis nolis: quis eccleſie ſis rebellis: q: eccl'ia militãs bonos hꝫ ⁊ malos.xxiij.q.iiij.b aũt vita

¶ Articulus.xl.

Quadrageſimꝰ et vl

timus arti.⁊ prolixus de iſta materia eſt di/ctos pcedentes ar. fundantes ⁊ manutenẽ/tes ⁊ declarantes dñi pape ⁊ romane eccle/ſie poteſtatẽ credere/pdicare/manutenere ⁊ defendere: ⁊ nõ cauillari ⁊ nõ malignari in eis.ad quo:ũ additionẽ ⁊ aliqualẽ epilogationẽ ⁊ emologationẽ ad hono:ẽ dei et ſue ſponſe eccleſie: ⁊ hec addo videlꝫ ꝙ papa vtrũqꝫ gla/diũ habet: vt dictũ eſt.s̄.in.xiij.ar.⁊.xxxvij. ¶ A Et hoc pbatur: quia naturalis ratio patẽter oſtendit ꝙ ſpũalia ſunt nobilio:a co:po:alibus: ſicut.s̄.tactũ eſt ex̄ de maio. ⁊ obe.ſolite.⁊ co:po:alia o:dinant̃ ad ſpũalia tanqꝫ ad fi/nẽ. Poteſtas ꝟo eccleſiaſtica eſt pncipaliter ſpũalis.xcvj. diſt.quum ad verũ.ſecularis aũt ſeu ciuilis eſt co:po:alis ideo cõcedendũ eſt ꝙ monarcha eccleſiaſticus: apud quẽ eſt plenitudo poteſtatis eccleſiaſtice.ex̄ de vſu pal.ad ho/no:ẽ.regulat ⁊ o:dinat in ratione finis principẽ politicũ/ſeu ciuilẽ ⁊ poteſtatem eius. Circa hoc autẽ tria declaro. Primũ eſt ꝙ politie chriſtiane principatus vnus eſt abſo/lute. Secundũ ꝙ eius eſt vnus princeps primus ſimplici/ter. Tertiũ ꝙ iſte primus princeps eſt ſummus põtifex q̃ eſt monarcha in eccleſiaſtica hierarchia. ¶ B Primum declaro multipliciter.primo ex intentione Ariſto.vij.poli/tico:ũ: qui oſtendit ꝙ in politia qualibet vna perfecta et felici/non ſolum,politia regis/ſed etiã politia ciuitatis neceſſaria ſunt ſex: ſcilicꝫ agricolarum genus/ad haben/dum alimẽta.⁊ artifices/ſub quibus cõphendit mercẽ/narios omnes/ſcilꝫ pro mercede labo:antes.⁊ bellici/ad cõpeſcendũ rebelles intrinſecos: ⁊ ad defendẽdũ ab ex/trinſecis impugnato:ibus. ⁊ abundantia pecuniarũ/ad oppo:tunitates bellicas proſequendas.⁊ ſacerdotiũ/ad deo:ũ culturã. ⁊ iudices/qui maxie ſunt neceſſarij ad re/gendũ ⁊ dirigendũ ciues. ſed conſtat ꝙ politia vnius ci/uitatis eſt politia vnius principatus: nec poſſunt eſſe plu/res principes regẽtes actiue eque primi in vna ciuitate: ſed vnus eſt ibi primus princeps: ⁊ per conſequens vnus principatus.ad hoc.vij.q.j.in apibus: Principatus ꝟo ſa/cerdotij qualis eſt principatꝰ eccleſiaſticus: nõ diſtinguit̃ contra principatũ ciuilẽ: ſicut vna ſpecies cõtra aliã/ſed ſicut pars contra totũ. Nam ſacerdotiũ eſt neceſſariũ of/ficiũ in qualibet vna politia: ⁊ digniſſimũ oĩm alioꝝ offi/cio:um ciuitatis: vt patet p eundẽ philoſophũ in eodem vij.politico:ũ.ar.bonũ.xxiij.q.viij.§.quis.ex̄ de immu.ec/cle.nõ minus. Hoc etiam poteſt oſtẽdi ex vnitate ſigni et legis.ſicut omnes illi qui eodẽ ſigno armantur configu/rantur: ⁊ eiſdem legibus/eiuſdem legiſlato:is ſubijciun/tur: ſunt eiuſdem principatus: ⁊ ad eundẽ principẽ perti/nẽt. Jſto modo dicimus oẽs eſſe eiuſdẽ religiõis: qui ſub

Joã.xxij a bauaro depo/nitur.

Papa vtrumqꝫ gladiuꝫ habet.

Jn pfe/cta poli/tia neceſ/ſaria.

Pricipa/tus ciui/lis nõ di/ſtinguit̃ a pncipa/tu eccle/ſiaſtico.

Petrus de co:baria Joã.xxij.ſe hu/miliat.